

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Koturaška 51, 10000 Zagreb**

Klasa: 310-05/06-01/02
Urbroj: 371-01/06-05

Zagreb, 14. ožujak 2006.

Nakon razmatranja Prijedloga Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata koje je Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije dana 6. ožujka 2006. godine zaprimilo od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske, Upravno vijeće je na 25. sjednici, održanoj dana 14. ožujka 2006. godine, a sukladno članku 23. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 177/04) donijelo sljedeće

MIŠLJENJE

o Prijedlogu Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata

Uvod

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje Agencija) zalaže se za sveobuhvatnu i cjelovitu reformu zakonskih propisa iz oblasti energetike polazeći od Direktiva EU iz srpnja 2003. godine, koje impliciraju cjelovitu novelaciju energetske zakonodavstva Republike Hrvatske, sagledavajući pri tome sve elemente energetske zakonodavstva i pripadajućih podzakonskih propisa. S tim u svezi predloženi tekst Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, a koji je prošao participaciju širokog kruga stručnih i meritornih subjekata i izrađen je nakon javne rasprave, detaljno razrađuje predmetnu tematiku i regulira pitanja koja su bila u koliziji sa Zakonom o energiji („Narodne novine“, broj 68/01 i 177/04), te se nakon unošenja u obrazloženju danih izmjena, može pokrenuti daljnja procedura njegovog donošenja.

Naime, predloženi tekst zakona sadrži u sebi i nekoliko elemenata koji nisu dovoljno doradjeni, odnosno terminološki jasni te dijelom ne zadovoljavaju glede stručne utemeljenosti, pa ih je potrebno doraditi.

Temeljna zapažanja

Na zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Agencija je provela analizu *Prijedloga Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata*. Analizom je utvrđeno da dokument detaljno i jasno razrađuje predmetnu tematiku i regulira pitanja koja su bila u koliziji sa Zakonom o energiji. U cilju što kvalitetnije završne verzije dokumenta ovim putem bismo skrenuli pažnju na nekoliko bitnih detalja koje bi trebalo pojasniti, doraditi ili izmijeniti.

U cjelokupnom tekstu Prijedloga Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (a naročito u člancima 1, 2, 3, 4 i 15) potrebno je uskladiti definicije i pojmove sa Zakonom o energiji.

U definicijama nisu navedene definicije „*trgovine na veliko naftnim derivatima*“ i „*trgovine na malo naftnim derivatima*“. Također, u definiciji naftnih derivata nije uvršten ukapljeni naftni plin u naftne derivate (a što je nedvojbeno). Nadalje Zakonom o energiji (čl. 16, st. 3) jasno su definirane energetske djelatnosti za koje nije potrebna *Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti*, a među kojima je i trgovina na malo naftnim derivatima. U slučaju da se ukapljeni naftni plin ne uvrsti u naftne derivate za energetske djelatnosti „*trgovina na veliko i malo ukapljenim naftnim plinom*“ u dijelu trgovine na malo bi trebalo provesti postupak izdavanja Dozvole za obavljanje energetske djelatnosti što do sada nije bio slučaj i što, prema našem mišljenju, u sadašnjim okolnostima u ovoj djelatnosti nije potrebno. Time bi se neopravdano izuzeo samo ukapljeni naftni plin u smislu izdavanja dozvole za trgovinu na malo, a u odnosu na sve ostale naftne derivate kojima se trguje na malo bez obveze ishoda dozvole.

Neuvrštanjem biogoriva u prijedlog ovog Zakona, ispušta se jedan vrlo važan segment EU legislative na području tržišta nafte i naftnih derivata, te smo mišljenja da se biogoriva trebaju obraditi u ovom ili u posebnom zakonu o Obnovljivim izvorima.

Skladištenje nafte i naftnih derivata kao iznimno bitan segment je potrebno detaljno i pojedinačno prema namjeni (vlastite potrebe, sigurnost opskrbe, trgovanje, iznajmljivanje) definirati s jednim ili više članaka.

Isto tako, mišljenja smo da je pri rješavanju pitanja formiranja i obnavljanja obveznih zaliha te pri prijelazu na „agencijski sustav“ potrebno krenuti od realnog stanja njegove provedivosti. Naime, sadašnjim prijedlogom da se obvezne zalihe nafte i naftnih derivata moraju osigurati do 31.07.2010. godine znatno se smanjuje prostor za pregovore našim pregovaračima i dovodi se Republika Hrvatska u poziciju koja je znatno lošija od nekih država koje su već članice EU a dobile su znatno dulji vremenski period počeka da pitanje obveznih zaliha usklade sa legislativom EU (Slovačka - 8 godina, Estonija – 11 godina). Mišljenja smo da bi trebalo razmisliti o dinamici popunjavanja obveznih zaliha, uzimajući u obzir trenutnu situaciju sa adekvatnim skladišnim prostorima za sirovu naftu i naftne derivate, pri čemu bi kao krajnji rok za osiguranje obveznih zaliha u visini 90 dnevne prosječne potrošnje u Republici Hrvatskoj mogla biti 2012. godina.

Na svim mjestima gdje se misli na Hrvatsku energetske regulatornu agenciju navesti puni naziv.

Smatramo da kazne predviđene kaznenim odredbama treba povisiti u donjem iznosu, čime bi se postigla svrha preveniranja od činjenja predviđenih prekršaja.

Također, skrećemo pažnju na odredbu novog Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata kojom se stavljaju van snage i **podzakonski akti**. Naime vrijeme donošenja novih podzakonskih akata je do 6 mjeseci pa su moguće nejasnoće na tržištu u prelaznom razdoblju.

Analiza

Čl. 1, st. 1

U dokumentu je navedeno „*Ovim se Zakonom ... i trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu nafte i naftnih derivata*“

Predlažemo da se u skladu sa ZoE, čl. 15, al. 22 točno navede „*Ovim se Zakonom ... i trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije*“.

Čl. 2, st. 2, al. 2

Smatramo da je u samoj definiciji **naftnih derivata** potrebno taksativno navesti sve naftne derivate.

Čl. 2

Dodati novu alineju u kojoj se navodi definicija **vlastitih potreba**.

Čl. 3

Smatramo da je ova tematika u potpunosti regulirana Zakonom o energiji, te je stoga ovdje nije potrebno ponavljati. Ukoliko je tematiku ipak potrebno ponavljati onda prenijeti sve djelatnosti i za njih vezane odredbe definirane Zakonom o energiji (čl. 15, 16 i 17), npr. st. 3 ovog članka definira energetska djelatnost na način koji nije sukladan čl. 15, al. 22.

Čl. 4, st. 1

Umjesto „Energetski subjekti ovlašteni za obavljanje djelatnosti ...“ predložimo pisati „Energetski subjekti koji obavljaju djelatnosti ...“

Čl. 4, st. 2

Predložimo potpuno novi tekst stavka:

(sukladno čl. 11, st. 3 Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti („Narodne novine“, broj: 177/04), te čl. 26, st.2 Zakona o energiji)

„(2) Tarifni sustav za transport nafte naftovodom i transport naftnih derivata produktovodom donosi Hrvatska energetska regulatorna agencija, nakon što pribavi mišljenje energetskog subjekta za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav i Ministarstva.“

Čl. 4, dodaje se novi stavak 3

„(3) Tarifni sustav temelji se na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata sredstava od investicija u energetske objekte, uređaja i mreža, odnosno sustava, te moraju biti nepristrani i razvidni.“

Čl. 9, st. 1

U dokumentu stoji „Vlada Republike Hrvatske može odlukom propisati obvezu energetskim subjektima ...“. Predložimo pisati „Ministar propisuje obvezu energetskim subjektima ...“

Čl. 10, st. 2, al. 1

U dokumentu je navedeno „energetski subjekti koji proizvode električnu ili toplinsku ...“. Predložimo da se tekst izmjeni na sljedeći način „energetski subjekti koji proizvode električnu i/ili toplinsku ...“

Čl. 10, st. 2, al. 2

Umjesto izraza „svoje potrebe“ upisati „vlastite potrebe“. Također decidirano definirati na koje javne usluge se alineja odnosi.

Čl. 10

Predložimo da se doda nova alineja kojom bi kao obveznici osiguranja operativnih zaliha bili definirani oni kupce nafte i naftnih derivata koji pružaju javne usluge, a ne proizvode električnu i/ili toplinsku energiju (npr. HŽ, ZET, Croatia Airlines...).

Čl. 11, st. 1

Predložimo izmjenu teksta jer se iz navedenog zaključuje da se obvezne zalihe formiraju **samo u slučaju** prijjetnje energetske sigurnosti države uslijed izvanrednih poremećaja opskrbe.

Čl. 15, al. 1

Predlažemo da umjesto u tekstu navedenog „kupnja i prodaja nafte i naftnih derivata u svrhu formiranja i znavljanja zaliha“ stoji „trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije u svrhu formiranja i znavljanja zaliha“ u skladu s čl. 15, al. 22 ZoE.

Čl. 21/22

Predlažemo da se iz čl.22, st.1 alineja 4 „*ne osigura operativne zalihe nafte i...*“ premjesti u čl. 21, st. 1.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva,
2. Pismohrani, ovdje

Co:

1. Ravnatelj
2. Odjel za pravne poslove i dozvole
3. Odjel za plin i naftu

